

IZHAJA VSAK DAN

budi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj.
Pesmišne števe. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih
tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru,
Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdov-
ščini, Dornbergu itd. Zastarele števe. po 5 nvč. (10 stot.)
OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1
kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm.
smrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov
po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka
nadlajna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, naj-
manj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave
„Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.
Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na na-
ročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.
Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: se
celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-80.
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne franko-
vana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.
Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik
konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“,
vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica
Giorgio Galatti števe. 20.
Poštno-hranilnični račun števe. 841-652. TELFON 31. 11-57

BRZODJAVNE VESTI.

Parlamentarni položaj.

(Izvirno.)

DUNAJ 15. V parlamentarnih krogih se
splošno sodi, da postaja notranji položaj
vse večerajšjega govora ministrskega
predsednika grofa Stürgkha še bolj zapleten
in nejasen. Splošno se povdarja, da si je
ministrski predsednik s svojim večerajšnjim
nastopom še bolj odtujil lastne stranke in
znatno ojačal svoje nasprotnike. — Ravno
tako se tudi sodi, da bodo večerajšnjemu
kritičnemu dnevu sledili jutri zopet podobni
dogodki.

Kakor smo že poročali, bodo v jutrajnji
seji proračunskega odseka predlagali Itali-
jani, da naj pride kot prva točka na dnevni
red predloga o italijanski fakulteti, in skoraj
gotovo je, da bodo Čehi glasovali za ta
predlog, najbrž tudi Nemci in popolnoma
gotovo vsi socialni demokrati. Obstaja torej
nevarnost, da prodere italijanski predlog in
da se na ta način porine v ozadje točka,
katere rešitev je za vladno zelo važna,
namreč rešitev proračunskega provizorija.
Vrhu tega pa se tudi pripravlja predlog, da
naj proračunski odsek ne reši vseh po vladi
predlaganih kreditnih predlog, ki zahtevajo
v celoti okrog 416 milijonov K, temveč da
se te predloge restringirajo samo na najnuj-
nejše.

Jutri se vrši pri ministrskem predse-
dniku grofu Stürgku konferenca glede urad-
niških predlog, o katerih, posebno pa o
železničarskih, je zelo dvomljivo, ali bo mo-
goče priti do kompromisa med vlado in
strankami. Zelo upravičena je sodbja, da
se bodo stranke pokazale zlasti glede dra-
ginjskih in uradniških predlog napram vladi
še bolj nedostopne, kakor pa so se kazale
doslej.

Prihajajo pač zopet kritični časi in trdi
se, da prične predsednik poljskega kluba
vit. Bilinski akcijo, za organiziranje parla-
mentarne koalicije, v kateri naj bi se naha-
jali Čehi, Poljaki, nemški nacionalci in
nemški krščanski socialci, ki bi tudi prevzeli
vodstvo vlade.

Med temi strankami se nahajajo vplivni
politiki, ki soglašajo z načrti Bilinskega,
toda večina v strankah pa nasprotuje tem
načrtom.

Nemci niso pripravljeni dati Čehom
nikakih garancij, krščanski socialci pa od-
klanjajo vsako soudeležbo pri večini, sledeč
svoji maščevalni politiki, ki gre za tem, da
se za svoje poraze pri volitvah mašču-
jejo nad parlamentom.

Z druge strani se zanikajo te vesti o
nameravani akciji vit. Bilinskega in se trdi,
da je Bilinski bil baje večeraj pri ministrskem
predsedniku grofu Stürgku ter da mu je
naravnost izjavil, da sploh ne misli delovati
na parlamentarno koalicijo.

Splošno se kaže v presoji položaja naj-
večji pesimizem, govori se o odgoditvi parla-
menta, da, celo o razpustu zbornice. Za-
trjuje se, da ima grof Stürgkh v tem pogledu
že najdalekosežnejšo polnomoč. Poudarja pa
se obenem, da bi tudi eventualne nove vo-
litve ne prinesle nikake izpremembe, vsaj
politični praktiki trde, da tudi v tem slučaju
ni pričakovati izpremembe.

Poslanec dr. Kramář o položaju.

(Izvirno.)

PRAGA 15. Sinoči je govoril tu na zelo
dobro obiskanem političnem shodu poslanec
dr. Kramář o političnem položaju.

PODLISTEK.

Jug.

Historičen roman. — Spisal Prokop Chocholoušek.
Poslovenil H. V.

Zadnji bosanski kralj.

„Tako se zgodi, to prisegam!“ je hitro
vskliknil Tomašević.

„Tako, to bi bilo vse v redu,“ je pri-
trdil Turčanski za glavo, „in kako pa bo
tukaj z županom Belajskim?“ je pokazal na
Vukmana.

„Kako pa naj bo,“ se je ta odrezal;
„z vojvodo Radićem je vse dogovorjeno, in
ti si prevzel poročstvo za njegove besede,
gospod Turčanski.“

„Ti si se vpilal kraljevski moči, Vuk-
mane!“ je očital Tomašević.

„Ni se mi več zdelo vredno poslušati
kralja Štefana,“ je rekel Vukman hladno,
„ki je, kakor praviš sam, izdajca Kristove
vere.“

„Z orožjem v roki si kidal sramoto na

Poudarjal je, da je pač težko zaupati
Stürgkhovi vladi. Če ministrski predsednik
grof Stürgkh in justični minister dr. Hohen-
burger govorita o objektivnosti, so to pač
le besede, mi pa vidimo dejanja in poznamo
njune namene. To, kar je govoril ministrski
predsednik je sicer horendno, je pa le skromna
sličica o tem, kar bi radi napravili ti
gospodje.

Če ministrski predsednik odobruje to,
kar počenja predsednik ljubljanskega dežel-
nega sodišča, da prepoveduje celo pravnim
praktikantom govoriti slovenski in da jih
celo kaznuje zato, če govorijo slovenski, je to
tako eksorbitantno, da smo tudi mi narav-
nost prisiljeni podpirati slovensko akcijo
proti justičnemu ministru, kajti izpoznati mo-
ramo, da se tu tudi „nostra res agit“. Kar
se danes dela proti Slovincem, se jutri na-
pravi lahko tudi proti nam in proti vsem
drugim nemškimi narodnostim! (Živahno
odobravanje.)

Govornik je naglašal, da je treba kon-
centrirati vse sile, da vlada ne preide zopet
popolnoma v nemške roke. Treba je enot-
nosti v češki državnozborni delegaciji, ka-
tera naj pa ne proglasi opozicije kot princip.
Ubrati je treba redno pot, boljše je počakati,
kakor pa stopiti v opozicijo, ako bi se s
tem le opomogla vlada.

Današnja politična situacija ni taka, da
bi se smelo preudicirati, in z odklonitvijo
proračunskega provizorija bi škodovali le
sebi, ne pa vladi, katera si le pri draginjs-
kih in uradniških predlogah ne more po-
magati s § 14. Z ostro opozicijo bi češka
delegacija edino le sama sebi zastavila pot.

PRAGA 15. Glasilo čeških narodnih so-
cijalcev „České Slovo“ se peča z govorom
posl. dr. Kramářa in izjavlja, da radikali
odločno nasprotujejo vstopu v vladno večino.
Dokler so radikali v enotnem češkem klubu,
bodo z vsemi silami delovali na to, da Čehi
ne dovolijo vladi novih davkov in brambne
reformne.

Poljsko-maloruska spravna

pogajanja.

(Izvirno.)

KRAKOV 15. Merodajni krogi izjavljajo,
da pričakujejo v kratkem ponovitve poljsko-
maloruskih spravnih pogajanj.

Ogrsko-hrvatski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 15. V današnji seji posl.
zbornice je honvedni minister Hazay imel
govor, v katerem se je bavil s postulatni
opozicije, posebno z uresničenjem čiste per-
sonalne unije, ustanovitvijo samostojne ogrs-
ke vojske in realizacije gospodarske neod-
visnosti od Avstrije. Minister je povdarjal,
da se upanje, ki se stavljajo na uresničenje
programa stranke neodvisnosti posebno
glede uresničenja neodvisne narodne države
na podlagi personalne unije, ne bi splošile.
Nasprotno bi bila končna posledica, da bi
obe državi ozemljili ne bili v stanu razvi-
jati svojo moč in bi morali dati prostora
drugim državnim tvorbam. Seveda ločitev
ni priporočljiva niti iz materijelnih ozirov
vojskovodstva. V slučaju vojaške samostoj-
nosti bi morala armada gospodarski propa-
sti. Trditev, da skupna armada ni tudi naša
armada, je neresnična. Pod danimi zemlje-
pisimi in narodopisimi razmerami morata
obe državi živeti le skupno. To pa nikakor
ne znači odpoved na postulate ogrskega
državnega življenja. Minister obžaluje nevarni
boj, ki ga bojujejo posamezne stranke tu in
tam proti zakonu, ter prosi, naj se sprejme
brambeni zakon.

to krono, ki jo bom jaz nosil,“ je menil
Tomašević.

„No,“ je odgovoril Vukman pikro,
„mari naj bi se bil s testom branil, ko sem
se odpovedal pokornosti?“

„Kakor vidim,“ se je nasmešnil Korvi-
nov odposlanec, „ne opraviš nič z Be-
lajskim gospodom, kraljevič! Bolje bo, če
pristopita brez ovinkov k stvari sami.“ „Da,
resnično,“ se je vmešal v pogovor Radić,
„čemu preresetavati že urejene zadeve, kakor
otroci, ali pa neumne ženske? Vukman se
je protivil samo kralju Štefanu, kralju To-
maševiću pa se bo pokoril, in on ga
vsprejme v svojo kraljevsko milost. Tako se
glasi dogovor.“

„Kratko znaš povedati, vojvoda, toda
jedrnat,“ je pohvalno pritrdil Vukman. „Da,
tako smo se dogovorili, in jaz pozdravljam
že sedaj v tebi, kraljevič, svojega kralja,
Štefana Tomaševića!“ In pri teh besedah
je vpognil svoje koleno pred kraljevičem.

Oko Tomaševića je zaiskriilo od ve-
selja, v purpuru so zažarele njegova lica,
prsa so se mu širila, tilnik se je nehoti po-
nosno naravnal; saj že čuje, kako ga po-
zdravljajo kakor kralja, vidi, kako se mu

Nemški katoliški „Schulverein“.

DUNAJ 15. (Izv.) Danes se je vršila
tu glavna skupščina nemškega katoliškega
„Schulvereina“. Na glavni skupščini je posl.
Baechle govoril o političnem položaju.
Govorec v splošnem o razmerah v poslanski
zbornici, je označil te razmere za tako deso-
latne, da je pričakovati ureditve teh razmer
edino le od apela na volilce, torej od novih
volitev. Nemškim krščanskim socialcem je
torej na tem, da se razbije državni zbor in
razpišejo nove volitve, kjer upajo popraviti
svoje neuspehe pri zadnjih volitvah.

Mnogo se komentira kuriozum, ki se je
dogodil ob tej glavni skupščini, da so glavno
skupščino pozdravili ministrski predsednik
grof Stürgkh ter ministri baron Rössler, dr.
Forstner in baron Hainold, da je pa ni po-
zdravil pristaš krščanskih socialcev, naučni
minister pl. Hussarek.

Umor v Sieveringu.

DUNAJ 15. (Izvirno.) V sieverinškem
kamenolomu umorjena delavca se imenujeta
Ivan Hlowecky in Florian Konečný. Pre-
iskava je dognala, da morilec ni umoril svoj-
jih žrtev na mestu, kjer jih je pokopal pod
kamenje, temveč dalje proč, odkoder ju je
potem zavlekel na bolj skrit prostor. Na
trupih se poznajo praske, ki so nastale s
tem, da je morilec vlekel trupli po kamenju.

Hlowecky je bil udarjen po temenu, za
desnim ušesom in po levem očesu. Konečný
pa je dobil udarec po sencu in čelu. Trupli
nisti bili popolnoma slečeni, obleka se je
zdrgnila s trupel le vsled vlačjenja po tleh.
Kladivo, ki so je našli v bližini umorjencev,
je last nekega delavca Leitnerja, ki tolče
kamenje v kamenolomu. Kladivo je pogrešil
že pred več dnevi.

Umorjena nista delala v kamenolomu,
temveč sta bila zaposlena pri polaganju vo-
dovodnih cevi po sieverinški cesti.

Aretirani težak Tost se nahaja še vedno
v zaporu, drugega delavca, brezposelnega
Franca Miceka ki je bil v nedeljo v družbi
z umorjencema, pa še niso našli. Oba ta dva
so videle priče z umorjencema v nedeljo
dopoludne. Tost odločno taji, da bi bil so-
deležan pri umoru.

Sinoči je pa bil aretiran tudi še neki
delavec Huber, na katerega je letel sum, da
je sodeloval pri umoru. Tekom današnjega
dneva da je aretirani neki ogrski detektiv
nekega Czibulko, ki je pobegnil iz požunskih
zaporov, kjer bi bil moral odsedeti daljšo
kazen zaradi roparskega umora. Pri hišni
preiskavi v njegovem stanovanju so našli
delavsko knjižico umorjenega Konečnega, iz
česar se da sklepati, da je napadel v ka-
menolomu spečega Konečnega v namenu,
da mu vzame njegovo delavsko knjižico, da
bi se pod njegovim imenom lažje skrival
zasledovanju. Ker se je pa pri tem vzbudil
tudi tovariš Konečnega, je ubil tudi tega.
Czibulka dosedaj še taji.

Milijonarja usmrtijo.

LONDON 15. Iz New-Yorka brzodjav-
ljajo, da je predsednik Taft odbil prošnjo
za pomiloščenje milijonarja Henry Clary-ja,
ki je bil obsojen na smrt, ker je umoril
svojo ženo. Morilca usmrtijo menda dne 24.
novembra.

Ameriška ekspedicija v Peking.

LONDON 15. Ameriška vlada namerava
poslati v Peking močno ekspedicijo. Dve
transportni ladiji sti pripravljene v Manili,
da vkrcati 5000 mož.

Poskušen samomor dveh učenk.

DUNAJ 15. — Včeraj sta se poskusili
usmrtiti dve učenk. 15-letna hči znanega

izkazuje kraljevska čast, in se je krotil, da
ni vskliknil od veselja. „In jaz se naadam,“
je dejal slednjič — toda parkrat se mu je
pri tem zaletelo; vihar radosti, ki je divjal
v njegovih prsih, mu je zapiral sapo — „in
jaz se naadam, da bom imel v Vukmanu,
županu Belajskem, zvestega služabnika, močno
nezlomljivo podporo v boju, kakor tudi tedaj,
ko mi bo trebalo nasveta.“

Vukman je mesto vsakega daljnega od-
govora prijel kraljevičev roko in jo je, v
dokaz najudanejšega spoštovanja, pritisnil k
ustnam; potem je vstal od tal.

Tedaj se Tomašević ni mogel dalje
premagovati; razprostrši roki je stisnil
Vukmana na svoje prsi. „V srcu bom nosil
svoje zveste prijatelje,“ je dejal pri tem,
podajajoč roko vojvodi Radiću. Ta jo je
prijel, samo na lahno nagnivši glavo, ter mu
je stresel roko kakor zaupnik in ne kakor
podložnik.

„Vražji človek, ta Radić!“ je zado-
voljno pokimal za glavo Korvinov sel; potem
pa je stegnil roko proti obzorju ter pokazal
proti nebu, rekši glasno: „Polnoco je že
minilo; ne smeš se dalje muditi, kraljevič,
če hočeš še danes postaviti krono Bosne na

odvetnika dr. Brockscha ni le dobila slabe
klasifikacije v šoli, ampak jej je bilo celo
nasvetovano, naj izstopi iz zavoda. Deklica
si je radi tega hotela vzeti življenje in je to
zaupno povedala svoji prijateljici in součenki
Vilnai, hčeri nekega trgovca. Vilnai je iz so-
čutja do svoje prijateljice rekla, da hoče tudi
ona umreti. Včeraj sta se med šolskim po-
ukom vrgli z okna šole. Obe sta obležali na
ulici težko poškodovani in pretresli so se
jima tudi možgani.

Predčitatelj cesarice Elizabete umrl.

PRAGA 15. Danes je tu umrl bivši
dolgoletni predčitatelj rajne cesarice Eliza-
bete — Konstantin Christomanos. Umrl je
bil znan grški literat, ki je znal skoraj vse
evropske jezike, in je bil svoj čas poklican
kot predčitatelj k cesarici Elizabeti, ki je
zelo ljubila grški jezik. Od tedaj je tudi
vedno ostal pri cesarici in jo je spremljal
na vseh njenih potovanjih, zlasti pa bil
vedno pri njej, kadar je bivala na otoku
Krfu v svoji čarobni vili Achilleionu, ki je
danes last nemškega cesarja. — Tu ji
je ob obali Jadranskega morja recitiral
Homerja.

Po smrti cesarice Elizabete je Christo-
manos izdal knjigo, v kateri je slavil umrlo
cesarico kot duševnega velikana. Izdati je
hotel tudi drugi del, v katerem je namera-
vel priobčiti tudi nekaj pism, katera se
nanašajo na umrlega prestolonaslednika Ru-
dolda, toda dunajski visoki krogi so prepre-
čili izdajo te knjige. V zadnjem času je
Christomanos živel v Atenah, kjer je vodil
odlično gledališče.

Štrajk mestnih pometačev v New-Jorku.

NEW-JORK 14. Tukaj štrajkajo pome-
tači. Včeraj je prišlo do tumultov, na ka-
terih je bilo ranjenih več sto oseb, nekoliko
jih je bilo aretiranih; eksplozirala je tudi
bomba, pa ne da bi koga poškodovala.

Turčija.

CARIGRAD 15. Turško odposlanstvo,
ki je odpotovalo v Egipt, izroči angl. kralju
lastnoročno pismo sultana.

CARIGRAD 15. Včeraj popoldne je
izbruhnil v Drinopolju velik požar, ki je baje
uničil četrti del mesta. Bazar je baje popol-
noma razdejan.

„Narodna delavska organizacija“

— in —

„Zveza Jugoslovan. Železničarjev“

priredita

v nedeljo, dne 19. novembra 1911

ob 10. uri predpoludne

velik protestni shod

v veliki dvorani „Nar. doma“ v Trstu

DNEVNI RED:

Kaj zahtevamo ob sedanjih neznosni draginji?

DELAVCI! DELAVKE! Vkljub prote-
stom, ki jih vprižarja delavstvo Avstrije,
narašča draginja dan za dnevom. Temu mora
pa biti enkrat konec! Radi tega pa slovensko
delavstvo na plan, da skupno protestiramo
proti onemu zlu, ki provzroča bedo in lakoto.

Prih. nedeljo torej vsi do zadnjega na
protestni shod!

Odbora NDO. in ZJŽ.

svojo glavo.“ Nehote je Tomašević vstrepe-
tal. „Hajdimo!“ je dejal temno, da si se je
javila odločnost v njegovem licu.

„Jaz bom čakal tukaj, da vidim, kake
novice nam prinese jutro!“ je še klical
Korvinov sel za odhajajočimi. Polovivši
konje so se v spremstvu Vukmana napotili
na povratek po isti poti. Bredili so po po-
toku navzgor, dokler niso prišli do mesta,
od koder so prej stopili v potok. Stopivši
na breg so se povzpeli na konje, toda ob-
stali so še za trenotek.

„Vukmane!“ se je obrnil proti temu
Tomašević, „kakor hitro se povrneš v svoj
grad, vprižori izpad proti jugu, samo tako,
da alarmiraš; tamkaj pod skalo na bregu
studenca čakajo kraljevi perjaniki v zasedi;
tako navežeš pozornost vseh mojih ljudi
na mesto, kjer zdivja krič bitke.“

„To je prvi ukaz, ki ga vsprejemam od
tebe, moj kralj,“ je rekel Vukman, „in izve-
dem ga, da boš zadovoljen!“

In švigivši konja, je zdirjal skozi gosto
temo proti gradu; šumenje in ploskanje bi-
strega potoka mu je služilo za vodnika.

Počasnih korakov je jezdit sedaj Toma-
šević z vojvodo Radićem proti taboru.

Potres.

PETROGRAD 14. V Wienerju je bil včeraj kratek pa hud potres, ki je napravil veliko škodo. Dve hiši sta se podrli in pokopali pod razvalinami dvanaest oseb, ki so vse umrle.

Revolucija na Kitajskem.

PEKING 14. Dekret ukazuje Ivančikaju, naj z ozirom na blagor države prevzame mesto ministerskega predsednika. Drugi dekret ukazuje podkraljem in guvernerjem vseh pokrajin, da poiščejo tri do pet sposobnih zastopnikov, ki naj pridejo v Peking, da dajo primerne nasvete o položaju. Ivančikaj je prišel na avdijenco k cesarici-vdovi in k regentu.

Dunaj 15. Včeraj zjutraj je bil minister zaunanje stvari grof Aehrenthal na avdijenci pri cesarju.

Italijansko-turška vojna.

Turška poročila o bojih dne 10. in 11. novembra.

CARIGRAD 15. "Tanin" in "Jeni Gazeta" sta zvedela o novem hudem boju pri Bu Meliani. (To poročilo se tiče napada turških rednih čet, ki je bil glasom italijanskih poročil seveda odbiti. — Op. ured.)

Iz drugega vira javljajo: Minoli petek so Turki in Arabci s 6000 možmi in tremi topovi napadli Sidi Mesri, 13 km južno-vzhodno od mesta Tripolisa. Zvečer je bilo levo krilo Italijanov skoraj uničeno. Ostali vojaki so se umaknili v utrdbi. Italijani so imeli nad 200 mrtvih, mi 80 mrtvih, 22 ranjenih. Naša utrjena divizija, ki se nahaja neposredno pred sovražnikovo postojanko, šteje 25.000 mož.

Naše čete so v soboto in nedeljo obnovali napad. Izid še ni znan.

Turki zavzeli italijansko postojanko.

LONDON 15. Turki so baje vzeli artiljerijske studence, ki so jih Italijani izkopali izven Tripolisa, istotako tudi bližnjo vas Suk el Džuma južno od Tripolisa.

Italijanska akcija proti Tokri.

CARIGRAD 15. Vojno ministerstvo je prejelo sledečo brzojavko od 10. t. m. iz Tokre: Italijanske vojne ladije so prišle pred Tokro. Turške čete so odklonile poziv, naj se udajo, na kar so vojne ladije bombardirale vojašnico. Mi smo odvrnili s tremi topovi in se nadejamo, da z dovoljenimi močmi preprečimo izkrcanje. (Tokra je neznačajna, malo vredna luka na zapadni strani polotoka Barka, okoli 60 km severno-vzhodno od Benghasije.)

Italijanske vojne ladije pred Solunom.

SOLUN 15. V minoli noči so se pojavile tri vojne ladije ob obrežju polotoka Kasandra. Bližale so se pristajališču v Atitosu (na vzhodni obali polotoka), ter skozi pol ure z metali svetlobe razsvetljevale obrežje.

Turške oblasti pošiljajo neprenehoma transportne municije v utrdbi na Kap Karaburunski, kjer je vse pripravljeno za obrambo pred morebitnim napadom.

Italijanska flota pred Dardaneli.

CARIGRAD 15. "Ikdan" pravi, da je zvedel, da je italijanska flota, obstoječa iz 18 ladij, dospela pred Dardanele in da se je usidrala pri Sedil Baru in Kunkaleku. Oficijelnega potrdila dostaj ni.

Praske okoli Tripolisa trajajo dalje.

RIM 15. "Ag. Stefani" poroča iz Tripolisa od 14. t. m. 6. uri zvečer: Ker je bilo slabo vreme, je sinoči skušal sovražnik, nahajajoči se v oazi, napasti naše postojanke, baterija Hamidié pa ga je odbila. Po noči je bila naša postojanka v Sidi Mesri ojačana s topništvom in pehoto ter previdjena z električnimi reflektorji. Včeraj popoldne je sovražnik zopet napadel fronto pri Sidi Mesri in Bumeliani. Lije kakor iz škafa.

TRIPOLIS 15. "Ag. Stefani" poroča:

Predvčerajšnjim popoldne sta bile dve stotniji pregnani iz njunega zatišja. Zvečer je sovražnik napadel naše postojanke iz oaze, da je bil odbit. Po noči so bile pojačane utrdbi v Sidi Mesri in previdjene z reflektorji. Včeraj je bilo na Sidi Mesri oddanih nekoliko streliv iz topov, ali brez uspeha. Zdravstveno stanje čet je izvrstno. O sovražniku ni tukaj nobene vesti, ker so rekonosciranja z aeroplani oziroma zrakovno radi slabega vremena nemogoča.

Iz Homsa, Derne in Tobruka.

TRIPOLIS 15. (Ag. Stefani). V Homsu ni nič novega. — V noči od 13. na 14. t. m. je sovražnik napadel našo južnozadpadno fronto, a je bil odbit z velikimi izgubami. Na naši strani sta bila ranjena dva moža. — V isti noči se je pri Tobruku vršila mala praska med predstražami, izgub ni bilo na nobeni strani. Rane italijanskih vojakov so čestokrat nevarne, ker uporabljajo sovražnik umetno deformirane krogle.

Preganjanja častnikov, ki poročajo — resnico.

TRIPOLIS 15. General Caneva je dopisniku lista "Daily Nirro", ki je dne 2. in 3. t. m. priobčil neresnične vesti, da bi vzbudil vero o resničnosti namišljenih vesti, o grozodejstvih naših (italijanskih) čet, odzval njegovo poročanje.

Priprave za izkrcavanja v Evropi.

MILAN 15. Včeraj sta odšla pešpolka št. 37 in 50 iz Turina v Tripolis. Poklicana sta tudi letnika 1887 in 1888, ki pa nista namenjena v Afriko, temveč za ojačenje čet, ki so namenjene za morebitna izkrcanja v evropski Turčiji.

Boj za parlament.

Trst, 15. novembra.

Šef avstrijske vlade je včeraj izjavil na vsa usta, da se vlada v stvari uvoza argentinskega mesa požižga na sklepe parlamenta. Grof Stürgkh je včeraj jasno povedal, da bo sledil stopinjam svojega prednika barona Gautscha in da se ne bo menil za sklepe parlamenta. S tem je napovedala vlada parlamentu boj. Doslej se je šlo za boj za argentinsko meso. Nastal je med parlamentom in Gautschem konflikt, ki je privedel — na Dunaju do prelivanja krvi. Gautsch je šel. Prišel je Stürgkh. Vse je upalo, da novi ministerski predsednik najde modus, ki zadovolji vlado in večino parlamenta. Draginjski odsek je delal in delal, a gospod Stürgkh je včeraj potegnil črto čez vse to delo. Vlada izjavi je izzvala v parlamentu velikansko razburjenje. Gospod Stürgkh je moral čuti vse možno, samo dobrega ne. S čim pa se izgovarja vlada? Ministerski predsednik je včeraj ponovil že staro pravljico, da gre tu za uvoz iz veterinarne sumljivih dežela. Da je to le prazen izgovor, je jasno, kajti strokovnjaki so v draginjskem odseku odločno potrdili, da te nevarnosti ni. Vse kaže, da se je draginjsko vprašanje izpremenilo v vprašanje boja za konstitucijo, za parlament. Avstrijska ustava že od nekdaj šepa na eni nogi. Saj imamo vendar oni slavni § 14, proti kateremu je parlament popolnoma obnemogel. Avstrijske vlade so si doslej še vedno pomagale s tem paragrafom, zakaj bi si ne tudi Stürgkhova vlada? Božič bo kmalu tu, a državnih potrebščin še ni pod streho. Vlada je vrgla parlamentu bojno rokavico, ona vlada, ki je ob svojem nastopu imela polna usta parlamentarizma. Sodeč po včerajšnjem razpoloženju, parlament pobere tudi to rokavico in sklene ukjub vladi uvoz inozemskega mesa. Čast njegova zahteva, da ne ostane sredi poti in kapitulira pred vlado, naj se zgodi, kar hoče. Tako gaženje ustave je nezasišan škandal, proti kateremu mora protestirati v prvi vrsti parlament, ako hoče biti res parlament. V Avstriji zadobiva absolutizem, ki se je doslej skrival pod ustavno kožo, vedno ostrejši oblike. Tako jasno ni še kak minister povedal, da ne bo rešpektiral sklepov parlamenta, kakor je to storil grof Stürgkh.

Nekoliko pa je parlament sam kriv. Razmere, narodne, socialne in politične so pri nas Avstriji res zelo podivjane in jasna slika teh razmer je naš parlament. Poslanci se zmerjajo z najrazličnejšimi psovskami, pretepajo se celo s pasjimi biči in volovskimi žilami, sploh niso pretepi v našem parlamentu nič nenavadnega. Res delajo to le posamezniki, a to meče slabo luč na vso institucijo. Kaj si mora misliti navaden, neizobražen človek, ko čita kaj takega? Ali more imeti zaupanje v tako institucijo? Parlament se mora slednjič vendarle zavesti svojega dostojanstva in svoje časti. Časi so resni. Vlada mu je odkrito napovedala boj. Ali najdejo toliko moči v sebi, da odbijejo vladne napade na ustave? Zdaj se ne gre več zgolj za argentinsko meso, gre se za ustavo, za boj med absolutizmom in parlamentom. Ta boj je treba izvojevati, sicer ne pridemo v Avstriji do rednih razmer. Tu se hoče koalicijske vlade vseh strank. To se je pokazalo posebno v sedanjim trenutku. Parlamentarizacija kabineta je danes bolj nujna, nego kdaj prej.

Politično društvo „Edinost“ v letu 1911.

Tajnikovo poročilo na XXXIII. občnem zboru dne 12. novembra 1911.

(Dalje.)

Za slovensko poroto.

Ne le se stališča zakonito zajamčene jezikovne ravnopravnosti, ne le po zahtevi avstrijskih državnih osnovnih zakonov, ampak tudi se stališča humanitete, človečanskega čustvovanja, občutijo Slovenci v območju deželne sodnije tržaške kakor najhujo krivico, kakor oškodovanje in poniževanje, dejstvo, da tržaška porota ni sestavljena tako, da bi sodniki iz ljudstva umevali slovenskega obtoženca, kar je vendar prvi predpogoj, da ga morejo tudi pravično soditi. Odbor našega političnega društva je sicer tudi v prejšnjih letih posvečal svojo pažnjo temu važnemu vprašanju, letos pa je zadobila konkretnije oblike akcija za sestavo porotniških listin, ki bo odgovarjala pravici: faktičnim narodnostnim razmeram v območju te deželne sodnije, tisti jezikovni enakopravnosti, ki je od državnih osnovnih zakonov zajamčena tudi nam Slovincem, in tudi praktični potrebi, zanesljivosti kazenske justice — torej interesu te justice same. Odbor našega društva je poskrbel, da kompetentni faktorji dobe v roke potrebne materijale in da morejo ukreniti po-

trebno, da bo sestava tržaške porote taka, da bodo tudi slovenskega in hrvaškega obtoženca sodili sodniki, ki ga bodo popolnoma umeli. In če ne več, vsaj toliko moremo reči, da je opravičena nada, da se tudi ta vnebovpijoča krivica, ki se godi našemu ljudstvu v območju deželne sodnije tržaške, slednjič vendar odpravi.

Za naše šolstvo.

Stara borba za pravično rešitev tega perečega vprašanja je nadaljevala tudi v minoletem letu. Žalostno je res in tudi karakteristično za razpoloženje odločilnih faktorjev v tej državi, da tako jasna pravica, ki je ob enem postulat kulture, ne more zmagati hkratu in popolnoma, marveč da se pravica deli le v malih dozah — kakor bolnikom zdravila. Je pač taka tradicija v naši Avstriji, da oni, ki imajo moč v rokah, dajajo le tedaj in v toliki meri, kadar in v kolikor si morejo narodi — izsiliti! Tako delijo tudi nam tržaškim Slovincem pravico na ljudsko-šolskem polju: v obrokli in še to malih! Nu, konstatovano bodi vendar, da smo tudi v minoletem letu napravili mal korak naprej do cilja in da nam je država odplačala zopet vsaj mal obrok na račun najpravičnejše in najnujnejše naših zahtev, dočim je ista vlada nasproti naši občini slej ko prej popolnoma obnemogla v tem pogledu. Z letošnjim letom je podražavljenih zopet pet učiteljskih mest na naših družbinskih zavodih in obljubo imamo tudi za prihodnje leto. Ker pa uče izkušnje, da obljubam vlade v naši državi ni preveč zaupati, bosta morala naše politične društvo in naše zastopstvo na Dunaju tudi v bodoče posvečati vso svojo pažnjo našemu šolskemu vprašanju. Zato je bila tudi zelo na mestu inicijativa iz učiteljskih krogov za veliki manifestacijski shod za naše šolske zahteve, ki je dosegel popoln in sijajen uspeh po ogromni udeležbi iz vseh slojev in po globokem utisku obeh referatov gg. Josipa Učakarja in dr. poslanca dra. Rybára.

„Naš dom“.

Tikom pod konec našega društvenega leta smo si ustvarili tržaški Slovinci zadruge, po kakoršnji so se neprestano oglašale želje med našimi širokimi sloji. Ni sicer ta ustanova direktno delo našega političnega društva, ali je vprašanje, s katerim se je naš odbor mnogo bavil in je tudi inicijativa za ustanovitev stanovanske in stavbene zadruge „Naš dom“ izšla od moč, ki vodi naše politično društvo. Istotako je gotovo, da bo naše politično društvo tudi v bodoče se svojim vplivom in svojo pomočjo povspeševalo razvoj in delovanje te zadruge, ki ima izpolniti važno verzelo v organizaciji dela tržaškega Slovenstva za gospodarsko, socialno in politično osamosvojenje naših širokih mas. (Pride še.)

Domače vesti.

„Slovenska Straža“. Prejeli smo: Pred nekoliko dnevi smo čitali v „Edinosti“ obrambo zavoda sv. Nikolaja. Umestno se nam zdi, da omenimo o tej priliki tudi gonjo zoper Družbo sv. Cirila in Metoda. Tudi ob to obrambeno institucijo se je obregnil dotični dopisnik „Novega Časa“, češ, da kolektor Družbe sv. Mohorja priobčuje reklamnne oglase za izdeke, ki se prodajajo na korist Ciril-Metodovi Družbi. Ne da bi mislili s tem nasprotovati delovanju „Slov. Straže“, pač pa hočemo opozoriti na dejstvo, da nam Družba sv. Cirila in Metoda podaja vse drugače, jasneje in korektnije izkaze in račune o troških in narodno-obravnene svrhe, nego pa „Straža“. Družba sv. Cirila in Metoda objavlja vsak vinar: odkod je prišel in kam je šel. Posebno pa nas je zabolelo, da „Novi Čas“ ravno tako nasprotuje Ciril-Metodovi Družbi, kakor raznim nemškimi židovskim trdkam. Njegovo sovraštvo do naše šolske družbe je pač že prišlo do vrhunca. Sedaj bi trebalo še, da bi začel odganjati slovenske otroke iz C. M. šol. Saj bi mu bilo menda ljubše, da se naši otroci ponemčijo in poitalijanijo, nego pa, da bi se „poliberallili“ po slovenskih šolah, čeprav poučujejo na njih katoliški katehetje in katoliške redovnice, ki jih plačuje „Družba sv. Cirila in Metoda“.

Stavka voznikov. Včeraj je že tretji dan, ko so vozniki stavkali. Dasi so mali gospodarji bili pripravljeni dovoliti voznikom zahtevane približke, stavkajo iz solidarnosti vendar tudi vozniki, ki so uslužbeni pri malih podjetnikih. Vsled tega so prisiljeni praznovati tudi vozniki, ki imajo lastne konje. Vsa stavka je naperjena v prvi vrsti proti „Adriatici“ in Delniškemu društvu za prevažanje (Cimadori in dr.) V krogih malih podjetnikov za prevažanje, ki imajo samo po nekaj konj, se govori, da sta vso stavko namenoma provzročili omenjeni družbi sami, ker hočeta vničiti male podjetnike za prevažanje. Delniško društvo za prevažanje (Cimadori in dr.) ima okoli 700 konj, in ta družba ima tudi prevažanje spedijske trdke „Adriatica“. Vsi mali podjetniki skupaj pa imajo okoli 900 konj. Med obema tema silama se sedaj vrši boj, takorekoč na življenje in na smrt. Mali podjetniki so bili dosedaj brez organizacije. Ko so uslužbenci nastopili s svojimi zahtevami, so pa mali

vozniki napravili organizacijo ad hoc, ter sklenili udovoljiti vsem zahtevam svojih uslužbencev. Oni so namreč rekli: Ako ne bomo mogli izhajati z več parov konj, bomo imeli vsak po en par ter delali s tistim parom sami. Če bomo sami delali, bomo tudi toliko služili, da bomo živeli. Kljub temu pa, da so mali podjetniki bili pripravljeni privoliti v vse zahteve njih uslužbencev, so kakor že rečeno, tudi ti stopili v stavko iz solidarnosti z vozniki obeh omenjenih velikih spedijskih podjetij, ki hočeta monopolizirati vse prevažanje.

Včeraj ob 3. uri popoldne so imeli vozniki zopet shod v gostilni „Al Mondo nuovo“. Predsednik shoda je naznanil, da je odbor malih gospodarjev vozov šel k županu in ga naprosil, naj posreduje, kar je župan obljubil. Zato je nade, da pride do sporazuma.

Ob 7.30 sinoči je imela sejo zveza delodajalcev. Seja je trajala do po 9. ure. Mnenja so bila različna, eni so bili zato, da se ugodni zahtevi voznikov, drugi proti. Konečno so sklenili, da se naloži tajniku „Zveze“ dr. Feruc. Cimadori, da se pogaja s štrajkovci in skuša spor poravnati mirnim potom, to tem bolj, kar je tudi župan dr. Valerio pripravljen posredovati.

Kakor doznajemo, je v obeh svobodnih lukah več sto vagonov polnih blaga, ki čakajo na razkladanje.

Tvrdka Ignac Habijan in Hosnik, katere imejtelja sta slovenska podjetnika, Ignac Habijan in Ivan Hosnik je sklenila ugoditi vsem zahtevam voznikov, kakor navedenim v spomenici, katera je dala povod stavki. Ta svoj ukrep sta imenovana gospoda naznanila včeraj odboru stavljujočih in bode ta tvrdka danes nadaljevala delo se svojimi ljudmi.

Komorni koncert Ševčikovega kvarteta. Danes večer vrši se v veliki dvorani „Narodnega doma“ ob 8. uri zvečer komorni koncert Ševčikovega kvarteta. Ker so kritike ljubljanskih dnevnikov polne hvale in priznanja o dovršeni umetniški kvartetu, o njegovi eleganci in nepresegljivi tehniki prednašanja, imamo po pravici pričakovati prav izbranega vžitka prve vrste. — Podajmo se torej danes vsi, ki nam je kaj do glasbene umetnosti, na komorni koncert slovenskih umetnikov!

Povpraševanje po vstopnicah za današnji Ševčikov kvartet v „Nar. Domu“ je izredno živahno. Člane Citalnice in Besede opozarjamo tem potom, da zvečer pri blagajni ni vdobiti več znižanih vstopnic. Te si je treba omisli najkasneje tekom popoldanskih ur pri društvenem kustosu.

Vstop na današnji koncert v „Nar. Domu“ je med proizvajanjem posameznih točk strogo zabranjen. Na ta neobhodno potrebni ukrep si dovoljujemo vse posetnike uljudno opozarjati.

Tombola v korist podpornih zakladov NDO se prične v prihodnjem tednu. Kdor še ni kupil srečke, lahko to še stori in dolžnost vsega slovenskega občinstva je, da vsakdo kupi vsaj po eno srečko, ki stane samo 60 stot., kajti čisti dobiček te prireditve je namenjen v tako blag namen, da bi nobeden slovenski delavec ne smel prezreti tega. Gre namreč za odpravo ubogemu bolnemu brezposelnemu slovenskemu delavstvu, učenjenemu v NDO.

Torej le par dni nas ločuje od početka dviganja števk. Zato pa naj oni, ki še ni storil do danes svoje dolžnost s tem, da kupi srečko, to stori v teh par dneh.

Srečke so v razprodaji po okolici v vseh konsumnih in gospodarskih društvih, v mestu po tovarnah pri raznih zaupnikih, v konsumnih zadrukah NDO, v uradu NDO v Škedenju, pri sv. Jakobu in v centrali sami.

Mestni svet tržaški bo imel jutri ob 7. zvečer javno sejo, na katere dnevnem redu je kot 11. (zadnja) točka proračun za l. 1912.

Za obrambeni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje prijavili: 945. stalno omizje v restavraciji Vuga v Grobelnem (plačalo 30 K); 946. „Neimenovani“ iz kovčevskega okraja (plačalo 40 K). Do 1000 kamnov jih manjka še 54.

Občinska klavnicna na Opčinah. Obrtna oblastinja je dovolila tržaški občini, da odpre na Opčinah občinsko klavnicno. Ko se prične klati živino v novi klavnicni, bo za vso tržaško okolico prepovedano klati živali v privatnih klavnicah. Mestnemu svetu bo stavljen predlog, da dovoli za gradnjo nove klavnice 65 000 K.

Razpis štipendijev iz štipendijske ustanove „Ivan Marija Vatovec za slovenske dijake tržaške gimnazije“. Podpisani odbor podeljuje za šolsko leto 1911/1912 iz goričnovne ustanove in po določitih ustanovnega pisma dva štipendija v znesku K 200.

Pravico do štipendija imajo pridni, nadarjeni in potrebni revni dijaki tržaške drž. gimnazije, ki so slovenske narodnosti ter obiskujejo obligatni slovenski tečaj na istem zavodu. Ako so sicer dani vsi pogoji, imajo

POZOR!! Vsi zavedni Slovenci in Slovenke kupujejo samo pri narodni tordki **Križmančič & Breščak, Trst, ulica Nuova 37.**

prednost dijaki, rojeni pri sv. Ivanu pri Trstu in, ako bi takih ne bilo, tedaj dijaki rojeni v tržaški okolici.

Prošnje za podelitev morajo biti pisane in opremljene z listinami, navedenimi v sledečem odstavku, ter poslane s pošto na podpisani odbor v roke društvenega tajnika g. Mirosława Pretnerja, vodje c. kr. pripravnice srednjih šol v Trstu, ulica Fontana št. 10. II. nanstr.

Prošnjam je priložiti: rojstni in krstni list, šolska spričevala vsaj poslednjih dveh tečajev, potrdilo ravnateljstva tržaške drž. gimnazije o tem, da je prosilec vpisan kakor reden dijak tega zavoda in da obiskuje obilgatni slovenski tečaj, in končno ubožni list.

Prošnje je vložiti najdalje do 16. decembra 1911. leta; na kasneje dospele prošnje se odbor ne sme ozirati.

V Trstu, dne 15. novembra 1911.

Odbor dijaškega podpornega društva v Trstu.

Družbi sv. Cirila in Metoda sta poslali gosp. Magda in Pepica Hribar iz Velike Gorice na Hrvaškem 20 K mesto venca na krsto svojih teli, gospej Mariji Zorko roj. Pavlič. G. Anton Carli, notar v Žužemberku, je poslal CM. družbi iz neke kazenske poravnave 20 K. Hvala!

Češka akcijska pivovarna v Budjeovicah je poslala družbi sv. GM. 496 K 96 vin. od prodanega piva med Slovenci. Zahvaljujoč se cenjeni slovenski akcijski družbi za ta lepi dar, priporočamo slovenskim pivovarnicam priznati izvrstno pivo akcijske pivovarne v Budjeovicah.

Govorilno razmerje med Trstom in Hamburgom se omeji s 15. novembrom na prometno-mrtve čas. Za prometno-mrtve čas veljajo ob delavnih službenih ure od 7. zvečer do 9. ure jutraj, nadalje službene ure ob nedeljah in praznikih. Govorilne zveze v tem razmerju se pa izvršujejo tudi izven prometno-mrtvega časa, ako se prikladi pogovor kakor „nujen“.

Naše gledališče.

Prva ljudska predstava ob znatno nižjih cenah se je minolo nedeljo jako dobro obnesla, ker je občinstvo v velikem številu prihitelo na lepo predstavo, ki mu nalaga le neznatno denarno žrtev. V nedeljo popoldne ob 4. uri bo druga predstava te vrste. — Vprizori se slavna Viktor Hugo-va drama

„Lukrecija Borgia“

Zvečer bo premijera Bisson & Mars-ove burke

„Madame Bonivard“.

Ta francoska poohade je bila doslej vprizorjena z velikim vspehom v malone vseh gledališčih. V Trstu so jo igrali „i quattro brillanti“ pred nekaj leti.

V torek, na tržaški praznik „Marije od zdravja“, se povodom obletnice smrti grofa Leva Nikolajeviča Tolstega († 20. novembra 1910) vprizori njegova še le po njega smrti obelodanjena drama

„Živi mrtvec“.

Kakor je poročala brzojavka z Dunaja v včerajšnji „Edinosti“, je predvčerajšnja predstava te drame v dunajskem dvornem gledališču dosegla velik uspeh. Kakor znano, je bila sicer ta drama vprizorjena, in to še le v poslednjem času, le še v Petrogradu, Moskvi, Parizu, Hamburgu in Zagrebu. Naše gledališče si je preskrbelo prevod iz ruskega originala, čim je bil isti obelodanjen, in tako smo prišli do senzacije, da je naše gledališče eno izmed prvih gledališč, ki seznani občinstvo s tem posmrtnim delom velikega misleca in pesnika iz Jasnjaje Poljane.

Obe ti poslednji predstavi bosta v abonementu.

Tržaška mala kronika.

Radi Tripolisa — v luknjo. Izidor Jenko, lastnik vozov, stanujoč pri sv. Mariji Magdaleni Zgornji štev. 492 se je nahajal včeraj v neki krčmi v ul. Ghega, tamkaj je bil tudi neki Avgust Petelin. Prišla sta se pričakati radi Tripolisa. Jenko je „držal“ za Italijane, Petelin pa za Turke. Konec pričkanju je bilo, da je Jenko zgrabil stol in ž njim udaril Petelina tako močno po glavi, da mu je prizadel veliko rano in se je moral ta zateči na zdravniško postajo, Jenko je pa v spremstvu redarja romal — v luknjo, kjer se mu menda ohladila njegova prevelika gorečnost za italijansko ekspedicijo v Tripolis.

Klobase po ceni. 25-letni Peter Simončič je včeraj snedel več klobas in jih zalil z litrom vina. Zakaj bi pa ne? Lačen je bil in je šel v gostilno „Al Cisternone“ v ulici Crosada. Do tu nič hudega! A denarja ni imel! Jesti pa je moral. Jedel je torej in pil. Kaj bo potem, je pač — klobasa! Tako se je zgodilo, da je prebavil klobase in vino v ulici Tigor!

Trije kandidati za jetnišnico. Viktor Portolon, star 13 let, iz Pordenona, zaposlen v Angeličevi tovarni za vrvi, Henrik Družina, 16 letni kotlar iz Materije, in neki 11-letni dijak R. so bili včeraj aretirani radi sledečega čina: Omenjeni pobalini so z grožnjami, da ga sicer pretepejo, silili 9-letnega sošolca omenjenega dijaka Antona Hervatin, da je kradel svoji mačehi vse, kar je le mogel, in potem izročal vkradeno tej čedni trojici. Mali Hervatin je tako okradel svojo

mačeho skupaj za kakih deset kron. Portolon in dijak sta bila izročena v domačo kaznen materama, ki sta se zavezali vrniti škodo Hervatinovi.

Koledar in vreme. — Danes: Ivan Trogirski. — Jutri: Gregor šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 17° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertija oblačno, temperatura malo spremenjena; vetrovi od vzhoda.

Društvene vesti.

Sokolski pevski zbor. Današnja pevska vaja odpade radi nocojšnjega Sevcikovskega koncerta. Zato se bo pa ta vaja vršila jutri večer točno ob 9. uri v prostorih „Trgovskega izobraževalnega društva“ v ulici sv. Frančiška 2. Prosimo polnoštevilne udeležbe. Na zdar!

Danes ob 8. uri zvečer vaja za možki zbor „Dramatičnega društva“.

Prvi izobraževalni večer št. Jakobske Čitalnice se vrši danes ob 8. uri. Upamo, da se ga posebno mladina vdeleži v velikem številu.

Št. Jakobska mladina ima danes, četrtek ob 9. uri važno sejo v gostilni gosp. Babiča. Naj nihče izostane.

Vrdeljski Sokol. V soboto, 18. t. m. ob 8. in pol do 11. in pol plesne vaje.

Tržaško podporno in bralno društvo uljudno vabi gg. odbornike in njih namestnike k važni odborovi seji, ki se vrši v petek 17. t. m.

„Klub hrv. i slov. akademičara Istrana u Zagrebu“ se je konstituiral za šk. leto 1911-12 tako-le:

Predsednik: Rajko Šestan, cand. iur., podpredsednik: Mato Gregorić cand. iur., tajnik: Marko Lekić cand. iur., blagajnik: Srećko Zuglia cand. iur., knjižničar: Martin Klunić cand. iur., odbornika: Mijo Deklić cand. iur., in Dušan Bunc, stud. iur., revizorja: Marko Ružić cand. iur., in Vivoda Jakob cand. iur.

Ob enem javljamo, da je klub prevzel razprodaju „družbinega kolka“ za Istro ter ga v tem pogledu priporočamo sl. občinstvu.

Društvo svobodnomislelnih slov. akad. „Sava“ na Dunaju si je izvolilo na svojem I. red. občnem zboru dne 3. novembra 1911. za svoj zimski tečaj sledeči odbor:

Predsednik: Srećko Lapaine for., podpredsednik: Pavlin Aci iur., tajnik: Stanislav Jurko iur., blagajnik: Vinko Lapaine iur., knjižničar: Jos. Samec m. vet., namestnik: Fias Ivan med., gospodar: Korošak Krešimir export., arhivar: Brovet Ruprecht for., namestnika: Kutin Friderik, cult., Fran Ivan med.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: Podružnica društva Jugoslovanske strokovne zveze v Ljubljani s sedežem v Trstu.

Nar. del. organizacija.

— Pevski zbor NDO. Danes pred vajo I. seja odbora izvoljenega minolo soboto.

— Skupina NDO „Linoleum“ ima nocoj ob 6. in pol sestanek v prostorih NDO. pri sv. Jakobu.

— Delavci „Škedenjskih plavžev“ imajo nocoj ob 8. uri sestanek v prostorih „Gospodarskega društva“ v Škedenju.

— Skupina NDO „Uslužbenci mestne plinarne“ sklicuje za soboto dne 18. t. m. ob 7. uri zvečer v prostorih NDO. pri sv. Jakobu občni zbor. Tovariši! Agitirajte za polnoštevilno udeležbo.

Gospodarstvo.

8 štedljivost k neodvisnosti in blagostanju!

Namen „Narodne hranilnice in posojilnice v Trstu“ je po § 2 pravil, da nudi v vsposobujo delavnosti in štedljivosti priliko vsakemu, posebno pa manj premožnim slojem, da svoje prihranke brez težav in zgube časa kot gotov in obrestonosni kapital lahko nalagajo in po potrebi zopet dvigajo.

K temu že itak krasnemu namenu je nova pripojila „Nar. hranilnica in posojilnica“ še družega, pomagati s cenim kreditom potrebnim in manj premožnim, iz nesebičnih ozirov.

Da bo pa naslov Narodne hranilnice in posojilnice popolnoma opravičen, je pa vendar potrebno, da se organizacija v nečem izpopolni.

Po pravilih se je do sedaj štedilo potom vlaganja le tedaj, če se je uložilo nankrat najmanj po 1 K.

Neznaten znesek, vendar se dogaja čestokrat, čeravno je to težko verjetno, da

Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici. Prodajalna čevljev v Trstu, ul. Barriera vecchia 38.

Ima vedno v svoji zalogi bogato izbero vsakovrstnih čevljev lastnega izdelka za vsaki stan. Toplo se priporoča posebno Slovencem v mestu in okolici, da se pridno poslužujejo domačih izdelkov naše zadruge.

SPREJEMAJO SE TUDI POPRAVE.

ADVOKAT

Dr. Ant. Dermota

naznanja da ima

svojo pisarno v Gorici

Via Tre Re štev. 8. I. n.

Ker se v nekaterih javnih lokalih razpečuje navadno črno pivo z prostim označenjem „pivo dvojnega kvasa“, zato se cenj. občinstvo opozarja, da je pristno edino tisto pivo dvojnega kvasa, katero nosi varstveno znamko

ST. STEFAN

Dr. Fran Korsano

Specijalist za sifilitične in kožne bolezni ima svoj

AMBULATORIJ

v TRSTU, v ulici San Nicolò štev. 9 (nad Jadransko banko).

Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 pop

Nova trgovina gramofonov

Helvetia

Trst, ul. Barriera vecchia 19

najbogatejša zaloga v provinciji.

Švicarski aparati od K 50 naprej.

EDINA ZALOGA

slovenskih plošč vsake vrste.

CENE ZELO ZMERNE.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine =

Dr. J. Čermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. zobni tehnik

... TRST ...

ulica della Caserma št. 13, II. n.

Kupujte „Nar. kolek“!

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu svojo

pekarno in sladščičarno

Trst, ul. Sette Fontane 834 (vogal Donadoni)

Prodaja ves dan svež kruh vsake vrste in sladšice. ZALOGA MOKE iz prvih malinov. — Vsakovrstni prepečenoi (Biscottini).

JOSIP VATOVEC.

: Postražba :
tudi na dom.

Hans Schmidt

tehnični zobozdravnik

TELEFON

št. 1085.

TRST

ul. della Zonta št. 7. I.

Podpisana naznanja slavnemu občinstvu, da je odprla gostilno

v Trstu, ulica Giulia štev. 15.

„Zur Stadt Laibach“

Težijo se vina prve vrste.

Teran . po K 1-28 Istrsko črno K -96

Istrsko belo „ 1-04 Vipavsko . . „ 1-04

Kuhinja vedno pripravljena.

MARIJA AŠACHER.

Odlikovana pekarna in slaščičarna
VINKO SKERK - TRST

Trikrat na dan svež kruh.

Prodaja vsakovrstnih biškotov, posebno za čaj in bombonov. Sprejema naročila vsakovrstnih tort, kroat in vse predmete za peči. Najfinjša moka iz najboljših mlinov po najnižji ceni. Fina inozemna vina in likeri v steklenicah. Brezplačna postrežba na dom.
Kruh in slaščice se izdeluje igleničkim električkim strojem.

Kaj je Spatenbrot?

malemu trgovcu, uradniku, delavcu ali delavki pri 8 do 10 K tedenskega zaslužka ne ostaja niti toliko, da bi mogel ta znesek naložiti.

Ena krona mu ne ostane, manj ne more naložiti in tako ne prične štediti nikdar. In vendar je pri štedljivosti najtežji začetek.

Napolnjene gostilne in beznice dokazujejo i v današnji težki dobi, da vendar ni tako hudo, da bi se ne dalo vsaj nekaj prihraniti. Dohodki male loterije govorijo, da ume ljudstvo še od tega malega, kar ima, vedno kaj odtrgati.

Iz navedenih razlogov je Narodna hranilnica in posojilnica uvedla štedilne listke.

Taki listki so že uspešno razširjeni v tujini in bo v Trstu Narodna hranilnica in posojilnica prva, ki bo nudila vsem manj premožnim slojem to ugodno priliko za varčevanje.

Vsipehe vinarских hranilnic na Nemškem nam pojasnjuje brošura sodn. adjunkta Pšorna: „Vinarske hranilnice na Nemškem“, ki pravi med drugim:

1. Posrečilo se je pridobiti celo vrsto ljudi k štedljivosti in jim dokazati, da je mogoče štediti tudi pri malih zneskih.

2. S tem se prispeva k gospodarskemu ojačenju cele vrste manj premožnih ljudi. — Denar, ki se je sicer zapravil, se sedaj nalaga za event. poznejšo potrebo.

3. Štedljivostjo je naraslo tudi veselje k delu in življenju.

4. Cela vrsta manj premožnih ljudi, posebnih delavcev, je dvignila v času bolezn ali brezposelnosti denar in se stem obvarovala pred bedo.

5. Dokazalo se je, da so posil mestne zastavljavnice, ki so preje vedno rastli, znatno padli.

Štedne listke je vdobiti za sedaj v uradu „Narodne hranilnice in posojilnice“ v ulici Caserma 17 pritičje, toda gotovo najdemo posredovatelje, ki bodo prodajali listke za nas brez lastnega dobička in to glavno med trgovci v mestu in okolici, v solah, gostilnah, konsumih itd.

S tem se gotovo jako udomači to provizorično nalaganje denarja; nalagatelj si kupi štedni list kjerkoli, ko jih ima deset, pride v „Narodno hranilnico in posojilnico“, kjer se mu izda brezplačno knjižico na 1 K, katero se takoj obrestuje po običajni obrestni meri.

Prosimo vse one osebe, ki bi blagovoljno razpečavale te štedne listke, naj se pismeno ali ustmeno obrnejo do „Narodne hranilnice in posojilnice“ v Trstu ul. Caserma št. 17 pritičje.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

POLITEAMA ROSSETTI. Sinoči je dala družba Caramba prvi komično opero „Malbruk“ od Leoncavallo. Občinstvo, ki je va-jeno lahkkih operet je — kljub precej dobremu izvajanju Leoncavallovo tridejanko sprejelo dokaj hladno, izvemši prvo dejanje, po katerem se je precej ploskalo in klicalo umetnike na oder. Danes v drugič „Malbruk“.

FENICE. Danes: Zadnjič v sezoni Kalmánovi „Jesenski manevri“.

PALACE HOTEL EXCELSIOR. Danes koncert od 5. do polnoči.

DAROVI

— Pri predstavi „Požigalčeva hči“, katera se je vršila v Vrdelci, v korist tamošnje pod. družbe C. M. 1. novembra ob lepi vdeležbi, so vstopnino preplačali: gg. N. N., Ivan Godina, Peter Rebek, Emil Barretto, N. N., Jakob Tominc, Andrej Rebek, po 40 st., Carga 1 K. — Anton Baretto, ker se ni mogel vdeležiti predstave 60 st., g. Ana Gomizel 1 K. — Ant. Mlač 40 st., Antonija in Franica 50 st. — V počeščenje spomina ljubljene hčerke podarila družina Gropajc 3 K.

— Podružnici družbe sv. CM. v Rocolu daruje g. Anton Škilan (Drejon) gostilničar v Rocolu 4 K. Srčna hvala.

— Za sv. Ivansko podr. sv. Cirila in Metoda je daroval g. Ivan Zadnik o priliki pogreba svojega očeta K 2. — Gosp. Furlan in Saražin nabrala v veseli družbi pri g. Lojzu v Bregu o priliki natakanja vina K 4.

— Za godbeni odsek NDO je daroval na občnem zboru tov. A. Kodela K 1, za kar mu odbor izreka zahvalo, in želi obilo posnemovalcev.

Vesti iz Goriške.

Iz Divače. Divaški mladeniči prirede dne 19. novembra v prostorih g. Andreja Obersnela (v salonu) dve igri Jaka Štaka in sicer „Ne kliči vraga!“ in „Trije tički“. Pred in med igrami bo udarjal tamburaški zbor in izvajale se bodo tudi pesni. Po predstavi ples. Kdor se hoče poveseliti, naj pride dne 19. t. m. v Divačo. Čisti dobiček je določen v narodne svrhe. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Nova društva. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev: Splošna delavska zveza „Vzajemnost“ za Goriško s sedežem v Nabrežini; „Zveza županov in podžupanov za politični okraj goriški ter slovenske občine gradiščanskega okraja s sedežem v Gorici; „Prostovoljno gasilno društvo s sedežem v Selu (pol. okr. Goriški).

Iz Devina: Kakor vsako leto, se laška „Lega“ tudi letos pripravlja, da bogato obdari svojo šolo obiskujoče otroke, ki jih s svojimi darovi izvašlja v italijansko šolo v Devinu. Da se kolikor le možno odpo-more temu, je sklenila CMD za Devin in Mavhinje prirediti božičnico vsem otrokom iz Devina, Mavhinja in Sosljana. Podružnični odbor vabi šolska vodstva in vse člane na sestanek v nedeljo dne 19. t. m. ob 3.30 v prostorih g. M. Plessa v Devinu. Z ozirom na razmere v Devinu (glej „Edinost“ od 10. t. m.), znane naši javnosti, se obračamo tem potom do rodoljubnih src s prošnjo, naj bi se spomnili bilo tudi tako z malim darom — bodi v denarju, bodi v blagu — slovenske dece v Devinu.

Darove vsprejema: Josip Gruđen v Devinu.

Razne vesti.

Cesar Viljem kaznoval svojega sina prestolonaslednika. Iz Berolina poročajo: Cesar Viljem je kaznoval svojega sina prestolonaslednika radi njegove čudne manifestacije v državnem zboru. Cesarjeva sodba se je glasila: „Prestolonaslednik bo moral javno pohvaliti državnega kancelarja; vrne se takoj k svojemu polku v Gdansko; prej pa bo nekoliko dni interniran v svojem stanovanju“.

Vesti iz Istre.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Hrvatski Sokol“ s sedežem v Novi Baški.

Tujci v Opatiji. Od 1. januarja do 8. novembra 1911 je obiskalo Opatijo 37.634 oseb; poleg teh še 5757 pasantov, skupno 43.391 oseb. Od 2. do 8. novembra 1911 je na novo došlo 318 oseb. Dne 8. novembra 1911 je bilo navzočih 1408 oseb.

Loterijske številke, izžrebane dne 15. novembra 1911:

Brno	65	56	63	69	28
Inomost	52	72	71	11	81

Mali oglasi

Glasovir za koncert, izvrsten, drugi za učenca, proda se takoj. Ulica Petronio 9, vrata 16. 2019

Odda se v najem krasna meblavana soba. Ulica Giorgio Galatti 20, III. nad. št. 13, desno. 2020

Zaloga obučala moškega, ženkega in otroškega na izbero po nizkih cenah. — Avgust Taučer, ulica Belvedere št. 34. 2017

Proda se za vsako ceno ljudska kavarna Ulica Solitario 16. 2005

Prilika za novoporočence! Kompletne sobe z zmetnicami rabljena samo en mesec je na prodaj po konkurenčni ceni. Kember, trgovina s pohištvo, ulica Molin a vento 7. 2001

Brivski učenec se sprejme takoj. Imel bo priložnost, se izučiti v lasuljarstvu in česanju dam. Sprejme se tudi učenka za damski salon. Naslov v ulici Carducci 9. A. Sebek. 1991

Mala lepa sobica se odda takoj. Ul. Boccazio 5, II, vr. 5. 200

Dvonadstropna hiša je na prodaj v sredini mesta Idrija na prometnem kraju. V nji se nahaja že nad 30 let gostilna. Pripravna je tudi za trgovino na debelo, ker ima prostorno klet. Cenu kron 25.000. Naslov pove Inzer oddelek Edinosti. 1961

Slovenske igralne karte prodajajo v Trstu: knjigarna J. Gorenjec, ul. Caserma 16., Gregor Zidar & O., Rocol 263, tobakarna Segolin, ulica Industria (Sv. Jakob) in v Sežani: Fran Stofa, trgovec. v Kozini: Ivan Dekleva. 1472

Meblovana soba z dvema posteljama se odda takoj. — Ul. Fontana št. 8, II. nad. 1967

Vinotoč briškega vina. Ulica S. Giacomo in Monte št. 11. 1988

Kislo zelje prve vrste 100 kg b.tto kron 24.— 30 kg b.tto kroa 7-80. Krasstavec, peverone, itd. pošilja s povzetjem Anton K. Linek — Znojmo (Česko). 8150

Švicarske veznine, vsakovrstno platneno blago, damsko in moško perilo, oprave za neveste, zaloga uzorcev. V. Commerciale št. 3, polunadstropje. 3124

Josip Trampuš Trst, ulica Industria št. 3 (Sv. Jakob) pripravlja svoje pekarijo. Veškrat na dan svoj kruh. — Zaloga moke vsake vrste iz prvih mlinov. Vino in likerji v steklenicah. Eladice in biškoti.

Skladišče žagovine (Segadure) za ribanje posipanje po mokroti, snaženje javnih lokalov itd. ima edino AUGUST KOMPARA, Trst, ul. Fonderia št. 3. Prodaje se na drobno. Posrežba na dom. in debelo. —

Otvoritev nove trgovine v Trstu, ulica Nuova 41
AMELIA MARTINICO
— BOGAT IZBOR —
izgotovljenih oblek za ženske in punčke, ženske vestalije, bluze in izbrano perilo. Vseprejema se naročila po meri. Najzmernejše cene. Najzmernejše cene.

Tovarna zrcal P. REVEL

odlikovana na razstavi v Rimu leta 1911 z zlato kolajno in križcem velike nagrade, na mednarodni razstavi v Parizu z zlato kolajno in veliko nagrado

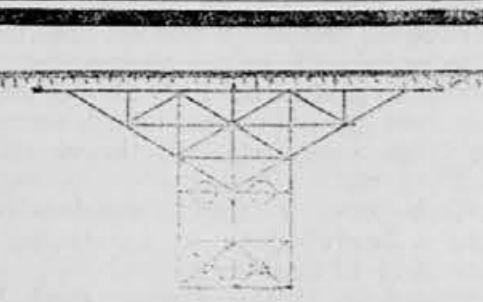
TELEFON 313, rim. II. TRST, ulica Giulia št. 41. TELEFON 313, rim. II.

Kristali, zrcala, stekla, brušenje, posrebevanje, smirkanje, prežibanje, dekoracije na kislini in smrek.

VELIKA ZALOGA kristalnega stekla in šip, ognilnih in brušenih šip za kočije in popolne avtomobilne oprave. Reklamska ogledala. Vezanje z medjo in nikljem. — SPECIJALITETA: Posrebevanje zrcal, ki se ohranijo pred vlažnostjo. Kompletne garniture kristalov in ogledalov za prirejevanje novih trgovin.

Zdravljenje: krvi

Čas „Tisobler ovet“ (Milleflori)
Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slusjim, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. — Jeden omet za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) — Telefon 377
Poštne pošiljave se izvršujejo takoj in franko, ako se dopolnje Kron 1-10.

Navigazione aerea

se imenuje razprava, po kateri se lahko vsakdo pouči o zrakoplovstvu in se prepriča, da je naprava varnih, splošno rabljivih, cenih letalnikov mogoča.
Dobiva se v knjigarnah: J. Gorenjec, ulica Caserma št. 16 : in : E. Vram na Korzu.
CENA 60 VINARJEV.

Guerrino Marcon

Trst, via Belvedere št. 13.

Zaloga vsakovrstnega oglja in premoga.

POZOR!! 50.000 parov čevljev!

4 pari čevljev za samo 7 K 50 st.

Radi plačilne zaostalosti več velikih trgovstov mi je bilo ponudeno, naj prodam veliko zalogo čevljev globoko pod proizvodno ceno. Zato prodam vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih čevljev, usnje rujav ali črno galonirano, s predniki in močno močnimi podplati, zelo elegantna, najnovejša fasona. Velikost po številki. Vsi 4 pari stanejo samo 7 K 50.

Pošiljatev po povzetju

H. SPINGARN, eksport čevljev

Krakovo št. 240.

Sme se zamenjati in se vrne denar.

Naš fotograf je Anton Jerkič, Trst.

Via delle Poste 10. — GORICA, gosposka ulica 7. Izdelki odlikovani na vseh razstavah. — Le zaupno k niemu. 315

Velike nove prodajalnice pohištva in tapetarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadlon št. 6 - Telefon 22-85 (hiša gledališča Fenice)

Dva oddelka: Fino pohištvo — Navadno pohištvo. Cena zmerne.

Bogata izbira izbira popolnih sob od 300 do 4000 kron. Jedilne sobe. Sprejemne in kadišne dvorane v najnovejšem slogu. — SPECIJALITETA: Železne in medene pohištvo

Bogata izbira vsakovrstnih stolic. — Popolne opreme in posamezni deli.

R. Gasperini, Trst

Telefon št. 1974. SPEDITER Via Economo št. 10

Prevozno podjetje

o. kr. avstrijskih drž. železnice 2051

Sprejme razcarinjaje kakoršnegasodi blaga iz mitnic, dostavljanje na dom.

POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJDOGOVORNEJŠE CENE.

Zastopstvo trdke „CEMENT“

Tovarna cementa „PORTLAND“ v Splitu.

PRODAJA NA DROBNO. CENE BREZ KONKURENCE.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

MATIJA PAHOR, Trst

ulica Arcata št. 19

Velika izbira čevljev za moške, ženske in otroke. — Sprejema naročila po meri ter tudi popravlja :: po jako nizkih in zmernih cenah.

Kron 6200!!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letna 40.000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kočija „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in najekonomičnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL. TRST

Piazza Goldoni 10 — 11, Tel. 1734

Velika centralna garaga, ulica dei Bašci 16, vogal ulice Roschette TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).

Automobili na posode po zmerani ceni.

Varstvo in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna posrežba.

GOSTILNA N. D. O.

v Trstu, ulica Carradori št. 18

ki jo sedaj vodi g. HENRIK KOSIČ je popolnoma na novo preurejena in po najmodernejem slogu slikana. Točijo se različna pristna vina. Ob vsakem času se dobijo gorka in mrzla jedila.

Prodajalnica manufakturnega blaga

Enrico de Franceschi

Trst, ulica delle Poste št. 10

(vogal ulice Valdirivo)

VELIKA IZBERA bombaževine, triža, fuštanje, volanega blaga, izdelanega moškega in ženskega perila in drobnarij :: po najzmernejših cenah. ::

Vicko Duplancić

Trst, Campo Belvedere št. 3

priporoča sl. občinstvu svojo

novo gostilno

Toči se novo prvovrstno splitsko vino,

... črno, opol in belo. ...

CENE ZMERNE. — CENE ZMERNE.

Na debelo posebne cene.